

Једно веома кратко поглавље о веома дугој Аниној заљубљености у типа из киоска на углу њене улице.

Када зрело размислим, била сам у тог момка заћорена још у оно

време када смо се тачно испред његовог киоска играли школице. Морам одмах да вам кажем да сам својевремено била нешто као рекордер у тој интелектуалној игри која се изводи искључиво на једној нози. Данас ми се с времена на време чини да ми је, од силног скакања, десна нога развијенија од леве.

Е, па и тада је увек седео некако у сенци. Одвајао би с времена на време поглед низ улицу као да неког чека а онда настављао да чита, окружен гомилом стрипова, забавника и илустрованих часописа који су се сами од себе прелиставали на ветру. Оно што ме је излуђивало код њега биле су сиве очи пантера из зоолошког врта, и то што уопште није био циција, као други из моје улице. Позајмљивао ми је тако, на пример, годинама „Политикин забавник“ и никад није правио питање ако на њему остане по која мрља од масти и алеве паприке. Касније сам сазнала да су му такве примерке одбијали од зараде, која, узгред буди речено, и није била никаква.

У почетку, наравно, очи му нисам ни примећивала — само руке. Требало ми је најмање десет година да најзад подигнем поглед изнад тезге (да се попнем тако високо, оћу да кажем), али те његове руке — имао је страшно хитре и брзе прсте у које сте некако скроз-наскроз могли имати поверења. Хоћу да кажем, човек је могао да му најмирније пружи неку ствар до које му је нарочито стало, а да не крепава од страха да ће је разбити или покварити. Тако некакве руке, не знам како да вам то објасним! Долазила бих до његовог киоска, а он би ми без речи одвајао најновије стрипове и пружао преко глава левих раноранилаца. Чинио је то и онда када је владала неописива гужва, рецимо чак и тада кад свет просто пошизи због неког рата или епидемије, или приближавања какве глупе комете коју смо за длаку ескивирали у своје време.

Када смо још заједнички одлазили на летовање, ма како то рано изјутра било, он би допола извирио испод обешених новина и добацио ми унапред припремљен пакет стрипова и кримића, мада се уопште претходно нисмо договарали о тој лектири. Захваљујући том типу из киоска, могла сам у огромним количинама да укокавам досаду чак и на летовању, чак и на неком блесавом пустом острву усред среде океана.

Хеј, човече, знате ли оно идиотско питање које новинари обично уваљују познатим зverkaма: „Коју бисте књигу понели са собом на пусто острво?“ Госпде; каквих ту све нема изваљотина! Једно време изучавала сам детаљно најидиотскије одговоре те врсте и могу вам рећи да важим за највећег европског стручњака за ту врсту питања. Највећи број афектација, наиме, одговара да би понео са собом „Илијаду“ и „Одисеју“, „Божанствену комедију“, „Библију“, „Рат и мир“, Алберта Камија или књигу неког буце коме желе да се увуку у дупингер, али нико, баш нико, човече, не би понео кримиће — једину врсту литературе погодну за утуцавање времена на једном таквом месту као што је неко блесаво пусто острво. Само је мој френд, госн Суле, обећао да ће, када га буду питали шта би, као, понео на то пусто острво, одговорити да би најрадије понео књигу „Како направити чамац од приручних средстава“, али га још нико није ништа питао. Није, ваљда, стигао ред на Суленцета? Али, вратимо се типу из киоска!

Пролазиле су године а ја га и даље нисам нешто нарочито зарезивала. Наравно, са стрипова пређох на озбиљније ствари. Приметих сасвим случајно да ме прати у стопу. Није ми промакло да је више пута на брзака склањао неки књижевни лист када бих изненада наишла. Понекад је читао чак и француске новине помажући се малим цепним речником. Личио је све време на уличног Буду поред кога пролазе људи и догађаји, а да га ни једно од тих чуда ни случајно не може избацити из ципела.

Чамио је тако годинама окружен голим рибама из „Пари мача“, нафраканим мачкама из „Грације“ и зечићима из „Плејбоја“, увек некако као замишљен и као малчице одсутан — као да чува неку тајну. Баш тако. И што је најзанимљивије, нико није знао у које време долази на посао; мора да је стизао још по ноћи. Једноставно, постојала је једна ствар у коју сте могли бити савршено сигурни на овом превртљивом свету: када се пробудите, не бисте се смели заклети да ће ваш град да буде на свом синоћном месту, али сте могли мимо да дате десну руку да ћете њега затећи иза свих оних новина. И могу вам рећи да не би било никакве опасности за вашу десну руку!

Зими, док се грејао на мангалама, из киоска је куљао густ бели дим, тако да је читава ствар лишила помало на Баба Јагину кућу, тренутак пре него што узлети. Лети се хладио малим електричним вентилатором. Јео је не напуштајући свој зачарани киоск. Углавном, колико сам могла да гвирнем, хранио се саламом, сардинама, перецима и грожђем, а с времена на време и гулашем који су му носили из бифеа преко пута. Кувао је сам себи кофијановић и пио је потпуно расејано, као да му није ни до чега. Никад нисмо проговорили више од десетак речи из једног цуга. Обично је то било нагважђање о поскупљењу новина или о томе како ми иде учење.

Одједанпут, човек из киоска пропаде у земљу.

Замени га нека лева жена. Смешно, али као да ми је нешто недостајало, не знам тачно шта; али могу вам рећи да вам је то отприлике као оно осећање да вас нека реч голица на врху језика, а не можете да је изговорите. Тако некако! Не знам ни сама како сам преживела тај месец! Било је то као да жедни базате коритом неке исушене реке — мислим, све ј е ту, и обала и познато дрвеће наоколу; ту су и чамци извучени на траву, а реке нема па нема! И сад пазите шта ћу да вам кажем одједанпут укопчах да сам смртно заћорена у тог типа из

киоска, мада би ми могао да буде отац! Била сам начисто пошандрцала; са сваког ћошка, из сваког туђег киоска, гледале су ме његове сиве, пантерске очи иза невидљивих решетака. На улици поче да ми се привиђа његова стара војничка блуза, из чије је крагне избијала сигурност.

Тај човек је, наиме, знао све о мени, а ја о њему ништа! Био је нешто као крунски сведок свих мојих љубакања пред капијом, њега су питали да ли ме познаје и где станујем када изгубе адресу и број телефона, а знају да сам ту негде, он је показивао прозор пред којим треба да ми звизну ... Познавао ме је још као клинку, знао је све моје перје, кад сам шта подобила, а врло је могуће да се сећао и дана када сам први пут скратила косу и продужила сукњу — знао је, дакле, све о мени!

Ако се више не појави у киоску готово је с јединим правим пријатељем! Осећала сам да без њега не вреди чак ни успети у животу, кева ми! И још сам осећала као да сам изгубила албум са својим најдражим фотографијама са мале матуре!

Најзад, једнога јутра, мој човек из киоска поново исплива на површину, као да никада није ни заронио. Пушио је своју вечну „Драву“ и прелиставао мирно „Експрес“. Киоск је био просто затрпан лишћем са оближњег платана, а новине су баздиле на сензације и тек отиснуту штампарску боју.

Дофурах пред њега потпуно без даха, а онда — одједанпут нисам знала што да кажем. Мислим, читава ствар ме је пресекла негде у висини плексуса, баш ту негде. Посматрао ме је кроз дим, смешећи се. Ваљда човек има право да путује куда хоће и када то зажели? Заклела бих се да је некако, на свој нарочити начин, прокљубио да сам заћорена у њега преко главе, мислим, као у романима и све што уз то фура. Очи су му се некако сузиле, баш као у мачке кад постане опрезна, док смо стајали онако потпуно без везе и хипнотисали се једно осам и по минута. Онда он опет поче да прелистава новине, а ја да продајем зјала.

Богами, ово је најзад било озбиљно.

Знам, за њега сам била дете из боље куће, уз то млађа најмање двадесет година. Нисам ни ја од јуче! Познајем те системе. И ма шта да ми се догађа, увек се осећам као на трибинама, као да посматрам саму себе како трчим по стази на десет хиљада метара са животним препрекама, па када иде добро, онда навијам као луда, али кад почнем да обарам све оне црно-беле летве, богами, тада сам у стању да на питање неког малмаза са седишта поред мог: познајем или ону малу што се баш сад укопава, одговорим мирно да појма немамко је та риба! Таква сам ја када упаднем у срања — једноставно изгиљам некако сама из себе, ако разумете шта оћу да кажем.

Купих онда једно пет кила погрешних новина и укрштених речи, мада их мрзим из дубине душе, а нарочито тропску птицу са три слова (ара), део коњске опреме са два слова (ам), египатско божанство са два слова водоравно (Ра), да не говоримо о оној вечној реци у северној Италији, која је као по правилу увек усправна (По); купих све то укрштено ђубре, тек да нешто урадим, и упутих се низ улицу кроз коју сам управо пропадала негде у висини Новог Зеленда, ако

знате на шта мислим, кад он викну за мном: „Чекај!“ и још: „Хоћеш ли да ме испратиш до поште?“

Вратих се тако до киоска не гледајући уопште у њега, јер су изненада почели да ме страшно занимају кровови, димњаци и све остало што уз то фура, а он ме позва да приђем са стражње стране, тамо где су врата кроз која уфурава унутра, отвори их и све, а онда рече: „Само пажљиво!“ и спусти се унатрашке на тротоар у својим колицима за тешке инвалиде.